

TEMA

Innspill til arbeidet med en nasjonal strategi for kunstig intelligens

Illustrasjon: Gerd Altmann, Pixabay

EL og IT Forbundet er positive til at regjeringen utarbeider en strategi for bruk av kunstig intelligens (KI). KI er en teknologi som kan gi bidra til bedre offentlige tjenester, nye arbeidsplasser og klimavennlige løsninger. Samtidig er det viktig å være tydelig på at teknologien innebærer også utfordringer, særlig knyttet til etikk og personvern. Strategien må derfor se på alle sider ved bruk av KI.

Mer kunnskap og kompetanse

Bruk av kunstig intelligens fører til at arbeidsoppgaver endres eller forsvinner. Det øker behov for etter- og videreutdanning, og EL og IT Forbundet ber derfor om en styrking av etter- og videreutdanningssystemet. Mange bedrifter investerer for lite i kompetanseutvikling av egne arbeidere. Bedriftene må holdes ansvarlig i større grad enn i dag, samtidig som staten også bør bidra med mer finansiering enn i dag. Et godt etter- og videreutdanningssystem er viktig for at de nye teknologiene skal komme hele samfunnet til gode, og at sysselsettingen opprettholdes og de økonomiske forskjellene mellom folk ikke øker. Det bør etableres nasjonale og partsstyrte kompetansefond, hvor staten bidrar med finansiering. Kompetansefondene bør være en slik størrelse at de kan kompensere for tapt arbeidsinntekt.

Forskning og utvikling på bruk av KI til samfunnsnyttige forhold må styrkes. Norge må bygge opp og videreutvikle sterke fagmiljøer på feltet og spre generell forståelse for teknologien i samfunnet. Dette er viktig for å øke den etiske bevisstheten rundt bruk av slike teknologier. EL og IT Forbundet mener det bør etableres forskningssentre for næringsrettet digitalisering (FND-er), som blant annet bygger opp et sterkt fagmiljø knyttet til KI. Dette forslaget er også fremmet av arbeidsgruppen Digital21. Det bør i tillegg opprettes flere studieplasser innen IKT, og både sikkerhet, etikk og KI bør vektlegges tyngre utdanningen. KI bør også

inn på læreplanene i andre typer utdanning for å øke den generelle brukerkompetanse for systemer basert på kunstig intelligens.

Etikk og bruk av data

Regjeringen bør ha som mål at Norge skal være verdensledende innen etisk kunstig intelligens. Systemer basert på KI skal være rettferdige og forsvarlige. Potensielle negative samfunnsvirkninger skal minimeres. Dette er avgjørende for å opprettholde høy grad av tillit i samfunnet, mellom myndigheter, bedrifter og personer.

Innsamling og lagring av data har eskalert, både gjennom sosiale medier, nettsider, arbeidsplasser og i det offentlige. Data har blitt en vare, og det må reguleres hvem som har anledning til å samle inn og benytte data om oss og hvor dette skal lagres. Lovverk som regulerer systemer som samler og lagrer data om den enkelte arbeidstaker eller dennes bevegelser og bruken av denne dataen må forsterkes.

Som et ledd i strategien bør regjeringen utarbeide og fremme et forslag som sikrer åpenhet om algoritmer som gir grunnlag for beslutninger som har vesentlig betydning for enkeltindivider eller samfunnet. Forslaget bør vurdere behovet for og hvem som eventuelt bør sertifisere og kontrollere slike algoritmer.

Strategien bør også inneholde tiltak for å tilgjengeliggjøre relevante og gode data på en måte som sikrer informasjonssikkerhet, personvern og øvrige rettigheter.

Utviklingen av intelligente HR-systemer kan bli en trussel mot det organiserte arbeidslivet. EL og IT Forbundet mener regjeringen må understreke betydningen

av et godt partssamarbeid i bedriftene, og være tydelig på at partssamarbeidet ikke skal svekkes. Beslutningsprosesser med KI som grunnlag må fortsatt følge avtaleverkets krav til informasjon og drøfting før beslutning. EL og IT Forbundet er kritisk til arbeidsgivere som planlegger å benytte algoritmer for å avgjøre hva slags utvikling de ansatte skal få i en bedrift.

Arbeidsplasser

Strategien bør ha som mål at flere bedrifter i Norge bruker kunstig intelligens til å styrke eksisterende arbeidsplasser og skape nye arbeidsplasser. For mange bedrifter forutsetter slike investeringer bedre tilgang til risikokapital. Innovasjon Norge påpeker i sitt høringsinnspill at de «opplever høy etterspørsel etter finansiering av digital omstilling, samt økende behov for langsiktige og helhetlige finansieringsløp med vekt på kommersialisering og vekst». EL og IT Forbundet mener at strategien bør slå fast at Innovasjon Norges risikoavlastningsordning skal styrkes.

Bruken av innovative offentlige anskaffelser bør også være et virkemiddel for å skape etterspørsel etter teknologier som utnytter KI.

Bedre velferd og klima

Bruk av kunstig intelligens kan bidra til å sikre innbyggerne gode offentlige tjenester. EL og IT Forbundet mener at det bør opprettes et teknologifond som kommuner kan benytte seg av for å ta i bruk digitale løsninger og velferdsteknologi. Det bør også investeres betydelig i sykehusenes digitale «grunnmur» og infrastruktur.

KI har også et stort potensial til å redusere utslippene av klimagasser. Det kan for eksempel være strømstyring som reduserer elektrisitetsbruken i bygg, et kraftnett som er bedre i stand til å håndtere av ubalanse i forsyningen eller mer effektiv trafikkavvikling.

Mer kunnskap om bruksområdene er viktig, og understreker behovet for å investere i forskning og utvikling innen kunstig intelligens.

Utarbeidet i samarbeid med EL og IT Forbundets IKT-utvalg.

Kontaktpersoner i EL og IT Forbundet:

Robert Kippe

Kommunikasjonssjef

Mail: robert.kippe@elogit.no

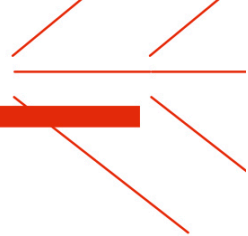
Tlf: 95 12 90 78

Geir Aasen

Forbundssekretær

Mail: geir.aasen@elogit.no

Tlf: 91 63 03 18

ELog IT
Forbundet